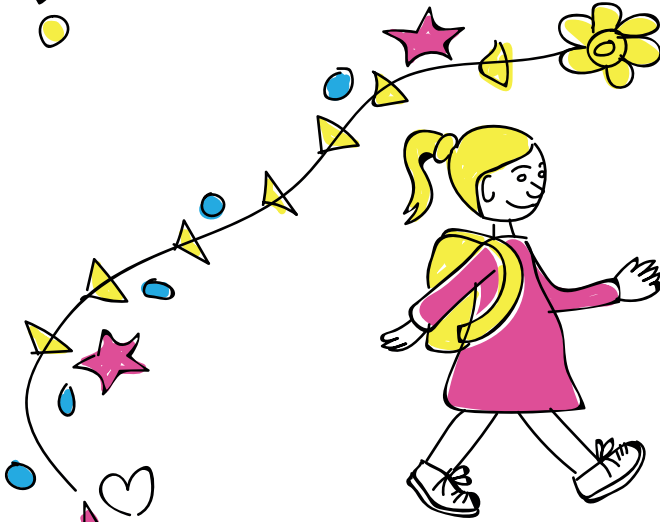

1 — 2 — 3

KOULUPOLKUA ON KIVA KULKEA YHDESSÄ!

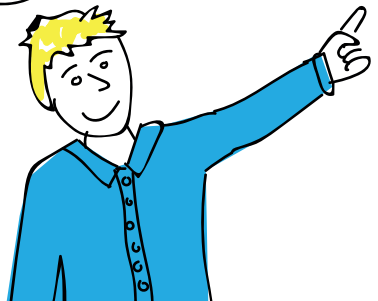

PIENI OPAS TUKEA TARVITSEVAN LAPSEN
OPPIMISEN TUEN JÄRJESTELYISTÄ

Hyvä!

**LÄM
PÄÄ
LÄ**
KUNTA
JOKA
SANO
KYLLÄ!

HEI!

Koulun alkaessa on aina ilmassa jännitystä ja innostusta. Jotta kouluarki alkaisi mukavasti, teimme tämän pienen oppaan. Opas kertoo, miten lapsi saa tarvittaessa oppimiseen tukea Lempäälässä. Jos oppaassa käytetyt sanat ovat outoja, takasivulta löydät avuksi sanaston.

Kokosimme oppaaseen vinkkejä opettajilta, huoltajilta ja viestinnän asiantuntijoilta. Toivomme, että sinäkin kerrot opettajalle, miten tätä opasta voisi kehittää lisää.

Tervetuloa kouluun!

VINKIT TUKEA TARVITSEVIEN LASTEN HUOLTAJILTA

HUOLTAJALLE

"Ole aktiivisesti yhteydessä opettajiin, heiltä saat hyvää tukea ja neuvoja. Opettajan vinkistä otimme koulussa käytetyn kuvakalenterin käyttöön kotonakin."

"Joskus väsyneenä emme jaksaisi ottaa vastaan huonoa palautetta. Yritä silti ajatella positiivisesti ja nähdä asia myös opettajan silmin."

"Koululta saa aina kysyä, joten älä jää pohtimaan asioita yksin."

"Välillä kaikkea tukea ja palveluita on vähän vaikea hahmottaa, mutta kysymällä ne löytyvät."

"Koululle kannattaa kertoa kaikki lapsen asiat hyvin avoimesti, hyvät ja huonot. Pienikin tieto voi olla tärkeää, ja hyvä luottamus kodin ja koulun välillä on hyödyllistä lapselle."

"Tieto ei kulje eri ammattilaisten välillä, koska tietosuoja-asiat ovat niin tarkkoja. Terveydenhoitajakaan ei saa aina tietoja, joten varmista itse, että kaikilla on tarvittavat tiedot."

OPETTAJALLE JA OHJAAJALLE

"Opettajan merkitys on todella suuri. Lapsellamme on opettaja, joka lähettää yksilöllistä palautetta lapsestamme ja ottaa lapsemme huomioon yksilönä. Toivottavasti muissakin kouluissa on yhtä hyviä opettajia."

"Jaa mahdollisimman paljon tietoa toisten opettajien ja ohjaajien kanssa, jotta meille huoltajille ei tulisi ristiriitaista tietoa."

"On mahtava yllättyä, että meidän lapsi osaakin jo näin paljon. Näitä viestejä olisi kiva saada enemmänkin!"

"Hyvä erityisopettaja on huomannut lapsemme taidot ja antaa hyvin haasteita, joten lapsi kehittyy. Ei todellakaan mene sieltä, missä aita on matalin."

"Joskus huoltajalla on huono päivä. Erityisesti silloin olisi hyvä jutella asioista positiivisen kautta."

"Mallioppiminen on tärkeää, joten lapsen olisi hyvä päästä normaali luokan touhuihin mukaan aina kun mahdollista, ainakin leikeissä ja vapaa-ajassa."

"Kuuntele huoltajien toiveet ja huomioi ne myös arjessa."

Miten ja millaista tukea?

JOS HUOLTAJA TAI OPETTAJA
ON HUOLISSAAN OPPILAASTA:

POISSAOLOJA
LÄKSYT TEKEMÄTTÄ
OPPIMISVAIKEUKSIA
KÄYTÖSHÄIRIÖITÄ

OPETTAJA JUTTELEE
ASIESTA OPPILAAN KANSSA.

OPETTAJA OTTAA
YHTEYTTÄ
HUOLTAJAAN,
LÄHETTÄÄ
VIESTIN WILMASSA.

HUOLTAJA, OTA
YHTEYTTÄ
OPETTAJAAN,
LÄHETÄ VIESTI
WILMASSA.

Arvioimme tuen tarpeen koulussa.

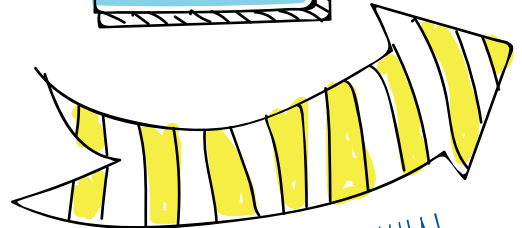

Järjestämme tarvittavaa
tukea ja seuraamme,
riittääkö yleinen tuki.

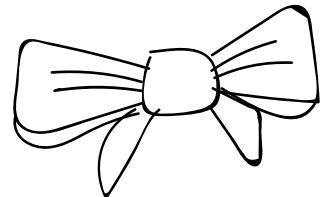
Jos yleinen tuki
ei riitä, otamme
uudelleen yhteyttä
huoltajiin.

YLEINEN TUKI:

- Läksyt taululla, vihkossa ja kuvina
- Istumapaikan valinta
- Pienemmät opiskeluryhmät ja joustavat opetusjärjestelyt
- Tukiopetus
- Oppituntien selkeä rakenne
- Annamme ohjeet osissa
- Kerhotoiminta
- Iltapäiväkerho 1-2 luokilla
- Osa-aikainen erityisopetus
- Koulunkäynninohjaaja
- Apuvälineet (istuintyyny, stressipallo)
- Tukitoimien seuranta
- Kodin ja koulun yhteistyö
- Eriyttäminen

KÄÄNNÄ SIVUA!

Miten ja millaista tukea?

JOS OPPILAS TARVITSEE
ENEMÄN KUIN YLEISTÄ TUKEA

Luokanopettaja ottaa pedagogisen arvioinnin tekoonsa mukaan monta eri alojen asiantuntijaa, jotta löydämme parhaan tavan tukea oppilasta. Opettaja, oppilas, huoltajat ja asiantuntijat keskustelevat yhdessä. Asiantuntijoita ovat esimerkiksi rehtori, koulukuraattori, erityisopettaja, koulupsykologi, terveydenhoitaja ja psykiatrinen sairaanhoitaja.

Teemme koulussa yhdessä huoltajien kanssa pedagogisen arvioinnin, jonka käsittelemme pedagogisessa ryhmässä.

Laadimme oppimissuunnitelman joka syksy yhteistyössä oppilaan ja huoltajan kanssa.

Järjestämme tarvittavaa tukea ja seuraamme, riittääkö tehostettu tuki.

TEHOSTETTU TUKEA:

TUKI ON SUUNNITELMALLISTA JA SAÄNNÖLLISTÄ

- Tukiopeutus ja läksytuki
- Oppimissuunnitelma
- Kerhotoiminta
- Iltapäiväkerho 1-2 luokkalaisille
- Osa-aikainen erityisopetus
- Ohjaajan tuki
- Apuvälineet
- Tukitoimien seuranta
- Kodin ja koulun yhteistyö
- Eriyttäminen
- Painoalueittain opiskelu oppiaineissa
- Opetus tarvittaessa pienemmissä ryhmissä

Jos tehostettu tuki ei riitä, otamme uudelleen yhteyttä huoltajaan.

SAAKO OPPILAS RIITTÄVÄSTI TUKEA SEKÄ
KIINNOSTAVIA HAASTEITA? SEURAAMME YHDESSÄ
TUKITOIMIA JA MIETIMME VAIHTOEHTOJA!

1+2

Miten ja millaista tukea?

JOS TEHOSTETTU TUKEA EI RIITÄ:

Yhteistyö
TUKI
KERHO
APU HOJKS
SEURANTA

Erityisopettaja huolehtii, että laadimme koulussa pedagogisen selvityksen yhteistyössä huoltajan kanssa. Mietimme myös, otammeko yhteyttä koulun ulkopuolisiin palveluihin (esimerkiksi tulkitsemis- ja avustajapalvelut) ja minkälaista yhteistyötä tarvitaan.

Käsitlemme selvityksen pedagogisessa ryhmässä ja rehtori tekee päätöksen erityisestä tuesta.

Teemme koulussa henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskevan suunnitelman (HOJKS) joka syksy yhdessä huoltajan ja oppilaan kanssa.

Järjestämme tarvittavaa tukea ja arvioimme tarvetta erityiseen tukeen. Tarkistamme HOJKS:n vähintään kerran vuodessa, kun taitoja seurataan.

ERITYINEN TUKEA:

- Erityisopetus ja osa-aikainen erityisopetus
- Joustavat ryhmäkoot ja opetusjärjestelyt
- Tukiopetus
- HOJKS
- Kerhotoiminta
- Iltapäiväkerho 1-9 lk
- Ohjaajan tuki
- Apuvälineet
- Tukitoimien seuranta
- Kodin ja koulun yhteistyö
- Painoalueet oppiaineissa
- Yksilöllistetyt oppimäärät
- Opiskeluhuollon erityistyöntekijän tuki

KOULU JA KOTI TEKEVÄT TIIVIISTI YHTEISTYÖTÄ!

HUOLTAJAN VINKKI:

"LAITAKAA HOJKSIIN VAIN TAVOITTEET, JOTKA ON MAHDOLLISTA SAAVUTAA. KERRO MYÖS KEINOT SAAVUTAA TAVOITTEET. KORULAUSEET OVAT TURHIA."

JOS OPISKELU OPPIAINEITTAIN ON VAIKEASTI KEHITYSVAMMAISELLE OPPILAALLE LIIAN VAIKEAA, VOIMME JÄRJESTÄÄ OPISKELUN TOIMINTA-ALUEITTAIN. ERIKOISSAIRAANHOITO (TAYS) JA KEHITYSVAMMAPOLIKLINIKKA ANTAVAT ASiantuntijalausannon PÄÄTÖKSEN TUEKSI.

ESIMERKKEJÄ KOULUPOLUN VARRELTA.

NÄMÄ UPEAT NUORET OVAT KEKSITYYJÄ HENKILÖITÄ, MUTTA HEIDÄN KOULUPOLKUNSA VOISIVAT OLLA TOTTA LEMPÄÄLÄSSÄ.

Katariina eskarissa ja alakoulussa

Koulu
alkaa

Psykologinen
arvio ja
tehostettu
tuki

Opiskelee kolmen
oppilaan ryhmässä
lukuaineissa.

Eskarissa
huomaamme, että
Katariina tarvitsee
aikuisilta tukea
käyttäytymisen
vireystilan säätelyyn
ja keskittymiseen.

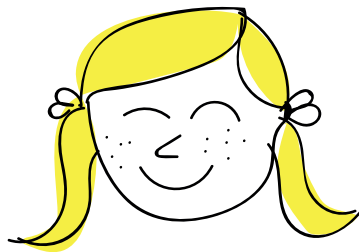
6-VUOTIAANA
ESKARIIN

Teemme yksilöllisen
lukujärjestyksen.
Katariina saa opettajalta
ja ohjaajilta tukea
erityisesti ongelma-
tilanteissa.

Taide- ja taitoaineissa
keskittyy hienosti
isossakin luokassa!

3 vaihtoehtoa eskarin aloittamiseen:

- Sinä vuonna, kun täyttää viisi vuotta, jos on pidennetty oppivelvollisuus
- Sinä vuonna, kun täyttää kuusi vuotta
- Sinä vuonna, kun täyttää seitsemän vuotta, jos koulun aloittamista on myöhennetty

Elias suuntaa Yläkouluun jälkeen jatko-opintoihin

Koulupolku pidenne-
tyssä oppivelvollisuus-
udessa alkaa, toinen
vuosi koulun eskarissa.

Erityisen tuen
päätös ja HOJKS

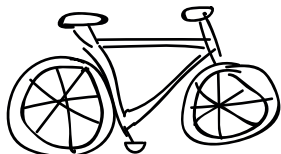
Elias on mukana ison luokan
opetuksessa ja oppii lukemisen ja
kirjoittamisen perustaitoja yhdessä
muiden 1–2 luokkalaisten kanssa pari
tuntia päivässä.

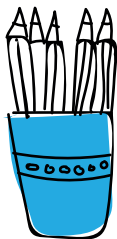

Taysin
lausunto on
tukena
koulupolun
suunnittelussa

5-VUOTIAANA
ESKARIIN

Siirtyy vaativan erityisen tuen pien-
luokalle, jossa on kahdeksan oppilaan
tukena opettaja ja kaksi ohjaajaa.

Opettajat tekevät pedagogisen selvityksen

↳ Erityisen tuen päätös ja HOJKS

1

2

3

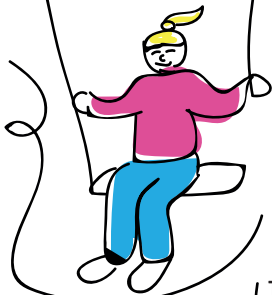
Saa omat yksilölliset tavoitteet enkun opiskeluun.

Jos koulupäivissä ei ole yllätyksiä, arki sujuu jo hyvin!

Huippua! Ryhmätyöskentelyn taidoissa kehittyä hurjasti.

Katariina maistelee ja syö paljon uusia ruokia koulussa!

Yläkouluun

Matematiikan opiskelu on suunniteltu yksilöllisesti.

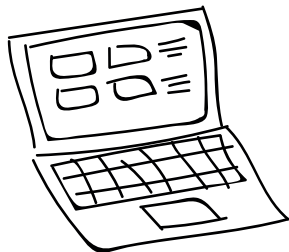
Työelämään tutustumisen jakso kasiluokalla yrityksessä

Jatko-opiskeluun suunnitelmat yhdessä perheen kanssa. Perhe pohtii erityisammattikoulun ja valmentavien opintojen välillä.

Lukeminen sujuu hienosti viidennellä!

Elias käy kehitysvammapoliklinikan terapiassa koulupäivien aikana.

Koulussa Elias loistaa erityisesti kotitaloudessa ja iltapäivisin hän osallistuu koulun kerhotoimintaan.

PIENI KOULUSANASTO

ESIOPETUS/ESIKOULU

1–2 vuotta ennen koulun alkua, vahvistaa oppimisedellytyksiä

ALKUOPETUS

1.–2. luokat

ALAKOULU

1.–6. luokat

YLÄKOULU

7.–9. luokat

PERUSKOULU

1.–9. luokat

ERITYISOPETUS

Opetuksen tuki, jota annamme erityistä tukea tarvitseville oppilaille.

ERITYISOPETTAJA

Opettaja, joka antaa erityisopetusta.

HOJKS

Henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma.

INTEGRAATIOTUNTI

Erityistä tukea tarvitsevat oppilaat ovat mukana ison luokan opetuksessa.

KOULUKURAATTORI

Koulun sosiaalityön asiantuntija, joka tukee oppilaan koulunkäyntiä.

KOULUNKÄYNNINOHJAAJA

Koulunkäynninohjaaja tukee oppilaita opettajan ohjeiden mukaisesti.

KOULUPOLKU

Oppilaan koulutuksen askeleet esiopetuksesta jatko-opintoihin.

OPETUSSUUNNITELMA = OPS

Suunnitelma siitä, mitä ja miten koulussa opetetaan.

PEDAGOGINEN ARVIO

Opettaja tai opettajat laativat yhdessä kodin kanssa pedagogisen arvion, jonka perusteella aloitamme tehostetun tuen.

PERUSOPETUS

1.–9. luokkien opetusta, jota annetaan peruskoulussa.

PIDENNETTY OPPIVELVOLLISUUS

Joskus lapsen kehitykselle on parempi, että esiopetus alkaa vuotta aikaisemmin tai kestää kaksi vuotta. Pidennetyissä oppivelvollisuudessa koko koulupolku voi kestää 11 vuotta.

PIENLUOKKA

Luokassa on vähemmän oppilaita kuin yleensä, 6–10 lasta riippuen tarvittavasta tuesta.

ERIYTTÄMINEN

Teemme opetuksessa jotain toisin, esimerkiksi karsimme tai lisäämme tehtäviä tai muutamme toimintatapaa.

PAINOALUEET

Keskitymme opetuksessa vuosiluokan välttämättömiin sisältöihin. Käytämme tätä, kun lapsi tarvitsee tehostettua tai erityistä tukea. Arvioidaan yleisen arvioinnin mukaan.

YKSILÖLLISTÄMINEN

Jos painoalueet eivät riitä, voimme laatia oppilaalle tavoitteet, jotka ovat vuosiluokkaa alempana. Käytämme tätä, kun lapsi tarvitsee erityistä tukea. Arvioidaan HOJKS:n tavoitteiden mukaan.

OPPIAINEITTAIN OPISKELU

Noudatetaan opetussuunnitelman tuntimääriä, jos oppiaine on yksilöllistetty ja tavoitteet kirjataan HOJKSiin

TOIMINTA-ALUEITTAIN OPISKELU

Opistelun tavoitteet rakentuvat 5 toiminta-alueen sisälle, jos oppilaalle on liian haastavaa opiskella oppiaineittain.

NO HUH, ONHAN NÄITÄ.
EI HUOLTA!

VOIT HYVIN KYSYÄ,
JOS KÄYTÄMME
ERIKOISTA SANAA.

